

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

Rīgā 2016. gada 11. jūnijā

Nr.259

Latvijas Republikas
Saeimas priekšsēdētājam
Inārai Mūrniecei

Ļoti cienījamā Mūrnieces kundze!

Saeima 2016. gada 2. jūnijā pieņēma likumu „Grozījumi Jūras kodeksā” (Saeimas reģ.Nr.499/Lp12) (turpmāk – Likums). Likuma 2. panta pirmajā daļā paredzēti grozījumi Jūras kodeksa 8. panta otrās daļas 1. punkta “c” apakšpunktā, nosakot izmaiņas sporta buru jahtu reģistrācijas un izmantošanas kārtībā.

Likuma 2. panta pirmajā daļā cita starpā noteikts, ka sporta buru jahtu reģistrācija valsts akciju sabiedrības “Latvijas Jūras administrācija” Latvijas Kuģu reģistrā (turpmāk – Kuģu reģistrs) ir brīvprātīga un buru jahtas atbilstību sporta buru jahtas statusam apliecina Latvijas Republikā atzītas burāšanas sporta federācijas izsniegts sertifikāts. Attiecībā uz neregistrētu sporta buru jahtu izmantošanu noteikts ierobežojums, paredzot, ka tās atļauts izmantot tikai sacensībās vai treniņos diennakts gaišajā laikā iekšējos ūdeņos vai tuvējā piekrastē ne tālāk kā triju kilometru attālumā no krasta.

I

Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija bija sagatavojusi Likumu izskatīšanai Saeimas sēdē trešajā lasījumā. Likums bija iekļauts Saeimas 2016. gada 21. aprīļa sēdes darba kārtībā. Saeimas 2016. gada 21.

aprīļa sēdē iekļautais Likums neparedzēja izmaiņas Jūras kodeksa 8. panta otrās daļas 1. punkta "c" apakšpunktā noteiktajās prasībās atpūtas kuģu reģistrācijai Kuģu reģistrā un neparedzēja jaunus sporta buru jahtu sertifikācijas un izmantošanas noteikumus.

2016. gada 20. aprīlī Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija lūdza grozīt Saeimas 2016. gada 21. aprīļa sēdes darba kārtību un izslēgt Likumu no darba kārtības. 2016. gada 21. aprīlī Saeimas kancelejā tika saņemta biedrības "Latvijas Zēģelētāju savienība" 2016. gada 19. aprīļa vēstule par steidzamu grozījumu nepieciešamību Jūras kodeksā.

Pamatojoties uz biedrības "Latvijas Zēģelētāju savienība" 2016. gada 19. aprīļa vēstuli, Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija trešajā lasījumā izstrādāja priekšlikumu par grozījumiem Likuma 2. pantā, Jūras kodeksa 8. panta otrās daļas 1. punkta "c" apakšpunktā ietverot jaunus sporta buru jahtu reģistrācijas, sertifikācijas un izmantošanas noteikumus.

Saeima, 2016. gada 2. jūnijā pieņemot Likumu, atbalstīja Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas trešajā lasījumā izstrādāto priekšlikumu.

II

Likuma 2. pantā ietverta norma, kas paredz papildināt Jūras kodeksa 8. panta otrās daļas 1. punkta "c" apakšpunktu ar jaunu atpūtas kuģa veidu – sporta buru jahtu. Minētajā normā noteikts, ka sporta buru jahtu reģistrācija Kuģu reģistrā ir brīvprātīga, savukārt buru jahtas atbilstību sporta buru jahtai apliecina Latvijas Republikā atzītas burāšanas sporta federācijas izsniegts sertifikāts. Vienlaikus noteikts, ka neregistrētas sporta buru jahtas atļauts izmantot tikai sacensībās un treniņos diennakts gaišajā laikā iekšējos ūdeņos vai tuvējā piekrastē ne tālāk kā triju kilometru attālumā no krasta.

Spēkā esošie noteikumi par kuģošanas līdzekļu satiksmi iekšējos ūdeņos paredz aizliegumu neregistrētiem kuģošanas līdzekļiem piedalīties ūdens satiksmē. Tādējādi šobrīd sporta buru jahtu īpašnieki ir pakļauti vispārējai kuģu reģistrācijas kārtībai Kuģu reģistrā. Kā to nosaka Jūras kodeksa 8. panta pirmā daļa, kuģu reģistrācijas mērķis ir aizsargāt ar kuģiem saistītās tiesības un nodrošināt valsts kontroli pār kuģu atbilstību kuģošanas drošības prasībām.

Ar Likumu tiek radīts izņēmums no iepriekš minētās kārtības, paredzot tiesības sporta buru jahtas noteiktos gadījumos izmantot treniņiem un sacensībām, ja to atbilstību apliecina Latvijas Republikā atzītas burāšanas sporta federācijas izsniegts sertifikāts.

III

Iepazīstoties ar Saeimas un Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas sēžu, kā arī Likuma otrreizējas caurlūkošanas sanāksmes materiāliem, secinu, ka Likuma 2. panta pirmajā daļā ietvertās normas mērķis ir paredzēt atvieglotus noteikumus sporta buru jahtu izmantošanai, pēc iespējas izvairoties no nepamatotu birokrātisko šķēršļu uzlikšanas sportistiem un sporta federācijām.

Es atbalstu iniciatīvas, kas atceļ nepamatotu administratīvo slogu. Tāpat arī es atbalstu iniciatīvas, kas varētu sekmēt buru sporta attīstību Latvijā. Tomēr šajā gadījumā secinu, ka Likumā trešajā lasījumā ietvertais jaunais regulējums ir nepilnīgi izstrādāts un tam ir vairāki būtiski trūkumi. Šie trūkumi liek apšaubīt Likuma kvalitāti un skaidrību, kā arī iespējas Likumu efektīvi piemērot atbilstoši tā mērķim.

IV

Vēršu uzmanību uz Likuma 2. panta pirmajā daļā ietvertajās izmaiņās Jūras kodeksa 8. panta otrās daļas 1. punkta "c" apakšpunktā esošajiem trūkumiem.

Pirmkārt, paredzot jaunu atpūtas kuģa veidu – sporta buru jahtas, Likumā nav ietverta neviena pazīme vai kritērijs, kas raksturotu sporta buru jahtu un ļautu šādu kuģošanas līdzekli nošķirt no citiem atpūtas kuģiem vai citiem kuģošanas līdzekļiem. Līdz ar to no Likuma regulējuma nav saprotams, kādos gadījumos atpūtas kuģis ir reģistrējams Kuģu reģistrā un kādos gadījumos tas ir sertificējams Latvijas Republikā atzītā burāšanas sporta federācijā.

Otrkārt, pilnvarojot Latvijas Republikā atzītu burāšanas sporta federāciju izsniegt sertifikātu, kas apliecina buru jahtas atbilstību sporta buru jahtas statusam, Likumā nav ietverta neviena norma, kas regulētu sertifikācijas procesu un atteikuma kritērijus (piemēram, iesniedzamie dokumenti, maksa par pakalpojumu, sertifikāta forma un derīguma termiņš).

Treškārt, Likumā nenosakot ne sporta buru jahtu pazīmes, ne arī kārtību, kādā buru jahtas tiek atzītas par sporta buru jahtām, neregistrētām sporta buru jahtām dota atļauja diennakts gaišajā laikā treniņu un sacensību nolūkos izmantot iekšējos ūdeņus un tuvējo piekrasti ne tālāk kā triju kilometru attālumā no krasta. Tādējādi neskaidri regulēta sertifikācijas procesa rezultātā zināms personu loks publiski tiesiskajās attiecībās iegūs tiesības piedalīties ūdens satiksmē uz atšķirīgiem noteikumiem nekā pārējās ūdens satiksmē iesaistītās personas.

V

Tiesību piešķiršana Latvijas Republikā atzītai burāšanas sporta federācijai apliecināt buru jahtu atbilstību sporta buru jahtu statusam ir valsts pārvaldes uzdevuma deleģēšana privātpersonai. Valsts pārvaldes iekārtas likums ļauj privātpersonai deleģēt valsts pārvaldes uzdevumu, tostarp administratīvo aktu izdošanu, ja privātpersona pārvaldes uzdevumu var veikt efektīvāk un tas ir paredzēts ārējā normatīvā aktā.

Pievēršama uzmanība, ka sertifikāts, kas apliecina buru jahtas atbilstību sporta buru jahtas statusam, ir administratīvais akts. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 67. panta ceturtajai daļai administratīvo aktu pamato ar Satversmi, likumiem, Ministru kabineta noteikumiem vai pašvaldību saistošajiem noteikumiem, starptautisko tiesību vai Eiropas Savienības normām, kā arī vispārējiem tiesību principiem.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 11. pantā definētajam likuma atrunas principam privātpersonai nelabvēlīgu administratīvo aktu var izdot tikai uz Satversmes, likuma, kā arī uz starptautisko tiesību normas pamata un tikai likumā noteiktos gadījumos - uz Ministru kabineta noteikumu un pašvaldību saistošo noteikumu pamata. Kā to paredz Administratīvā procesa likuma 16. panta pirmā daļa, iestādes iekšējie normatīvie akti privātpersonām nav saistoši.

Tā kā Likumā nav noteiktas sporta buru jahtas raksturojošas pazīmes, sporta buru jahtu sertifikācijas prasības un kārtība, šī regulējuma neesamība liedz Latvijas Republikā atzītai burāšanas sporta federācijai izpildīt Administratīvā procesa likuma prasības. Likums ir radījis priekšnoteikumus, lai Latvijas Republikā atzītai burāšanas sporta federācijai nebūtu iespējams pieņemt tiesiskus un pamatotus lēmumus par sporta buru jahtu sertifikāciju, kā rezultātā tās pieņemtie administratīvie akti var tikt atzīti par prettiesiskiem vai spēkā neesošiem administratīvajiem aktiem.

Pievēršama uzmanība arī tam, ka Likumā nav noteikta iestāde, kuras padotībā atrodas pilnvarotā persona attiecībā uz konkrētā uzdevuma izpildi, kā to prasa Valsts pārvaldes iekārtas likuma 43. panta pirmā daļa, un nav nodrošināta deleģētā valsts pārvaldes uzdevuma izpildes uzraudzība.

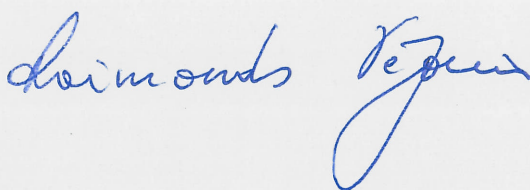
Tāpat arī regulējuma nepilnīgums apdraud tā efektīvu piemērošanu saskarsmē ar trešajām personām un ūdens satiksmi uzraugošajām institūcijām, kurām ar iekšēju normatīvo aktu noteikta sertifikāta forma un no tā izrietošās tiesības neregistrētām sporta bura jahtām piedalīties ūdens satiksmē nebūs saistošas.

VI

Nemot vērā šajā rakstā minētos apsvērumus, aicinu Saeimu pilnveidot Likumā ietverto sporta buru jahtu regulējumu vai to no likuma izslēgt. Pamatojoties uz Latvijas Republikas Satversmes 71. pantu, prasū likuma „Grozījumi Jūras kodeksā” (Saeimas reģ.Nr.499/Lp12) otrreizēju caurlūkošanu.

Ar cieņu

Valsts prezidents

Raimonds Vējonis